

Eksamen i	FO929A Matematikk
	Underveiseksamen
Dato	14. desember 2006
Tidspunkt	09.00 - 14.00
Antall oppgaver	2
Vedlegg	Ingen
Tillatte hjelpemidler	Godkjent kalkulator Godkjent formelsamling

Oppgave 1

Løs følgende likninger og ulikheter ved regning:

a) $\frac{2x-8}{x-7} = 2 - x$

b) $\sqrt{1-x} = 1 - \sqrt{x}$

c) $x^4 - 2x^2 - 8 = 0$

d) $x^2 + 1 > 2x$

e) $\frac{x+7}{x^2-4x+3} \leq \frac{2}{x-3}$

Oppgave 2

Deriver funksjonene. Gjør greie for hvilke derivasjonsregler du bruker.

a) $f(x) = 3x^2 + 4x + 1$

b) $f(x) = 2x^4 - x^3 + \frac{1}{2}x^2 + 8x - 12$

c) $f(x) = \frac{x^3-2}{2x^2+3}$

d) $f(x) = (3x + 2)^5$

e) $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$

f) $f(x) = 2x^3\sqrt{x^2 + 1}$

g) $f(x) = \sqrt[4]{x} - 3\sqrt[7]{x^3}$

Oppgave 3

- En rettvinklet trekant ABC med $\angle B = 90^\circ$ har $AB = 4$ og $\angle A = 75^\circ$. Finn $\angle C$ og tilnærmede verdier for AC og BC ved regning. Tegn figur.
- Uttrykk $\sin(75^\circ)$ og $\cos(75^\circ)$ ved hjelp av $\sin$ og $\cos$ til vinkelene 30° og 45° . Bruk dette til å finne eksakte verdier for $\sin(75^\circ)$ og $\cos(75^\circ)$.
- Bruk svaret i forrige deloppgave til å finne eksakte verdier for AC og BC .
- Et punkt D blir oppgitt til å ha en posisjon slik at vinkelen $\angle CBD = 30^\circ$ og slik at $BD = 4$. Forklar hvorfor disse opplysningene ikke er nok til å beskrive posisjonen til D på en entydig måte. Hvor mange muligheter finnes? Vis på figur.
- Vis at en av de mulige posisjonene til D er inne i trekanten ABC .
- Hvor stor må $\angle CBD$ være for at D skal kunne havne på linjen AC ?

Oppgave 4

La funksjonen f være gitt ved

$$f(x) = \frac{6x^2 + 3x}{3x + 2}.$$

- Finn nullpunktene til funksjonen ved regning, det vil si uten å bruke kalkulator.
- Vis ved regning at funksjonen har derivert

$$f'(x) = \frac{6(3x^2 + 4x + 1)}{(3x + 2)^2}.$$

Om du ikke kommer frem til dette uttrykket for den deriverte kan du bruke dette uttrykket for den deriverte i resten av oppgaven.

- Sett opp fortegnsskjema for $f'(x)$ og finn koordinatene til eventuelle lokale topp- og bunnpunkter.
- Bruk polynomdivisjon til å vise at vi kan skrive

$$f(x) = 2x - \frac{1}{3} + \frac{2/3}{3x + 2}.$$

- Bestem eventuelle asymptoter til funksjonen ved regning. Tegn grafen til funksjonen inn i et koordinatsystem sammen med asymptotene.
- Bestem ligningen for tangent til funksjonen $f(x)$ for $x_0 = -\frac{1}{2}$ ved regning. Tegn tangentlinjen inn i samme koordinatsystem som grafen til funksjonen.

g) Du får oppgitt (du skal **ikke** vise dette) at den dobbelderiverte

$$f''(x) = \frac{12}{(3x + 2)^3}.$$

Sett opp fortegnsskjema for $f''(x)$.

Har funksjonen noen vendepunkter? Begrunn svaret.